

Innehåll

Förord	9	Kommunhistoria i Väte	103
Vätes historia	11	Allmänt om sockenstämmor	103
Namnet Väte	.11	Klintehamn storkommun	105
Stenålder	.12	Gotlands kommun	105
Bronsålder på Gotland	.17	Socialhjälp och sjukvård i Väte i gamla tider . . .	106
Äldre järnålder på Gotland 500 f.Kr. – 600 e.Kr. . .	.21	Sjukvård	108
Fornborgar på Gotland	23	Lagens män	108
Yngre järnålder 600–800 på Gotland	24	Väte skola	109
Vikingatid på Gotland	25	Väte bibliotek	116
Forntida gårdsnamn	28	Föreningsliv i Väte	118
Medeltid på Gotland	30	Politiska föreningar	119
Vilket var först – kyrkan eller socknen?	.31	Syföreningar	125
Väte under 1300-talet	32	Ideella föreningar	127
1400-tal på Gotland	33	Idrottsföreningar	133
1500-tal på Gotland	34	Danser och basarer	137
1600-tal på Gotland	36	Väte Hembygdsförening.	138
Gotländsk historia 1700-tal.	38	Båtsmanstorp i Väte	140
1800-talet på Gotland	39	Båtsmanstorpet	140
1900-tal på Gotland	.41	Förändring av befolkningmängden i Väte 1845–2009	147
Väte kyrkas och frikyrkors historia	43	Emigration	148
Väte kyrkas historia	43	Hantverkare, handelsmän, företagare och	
Väte församling och dess präster	.51	bankmän i Väte	155
Klockare i Väte kyrka	56	Moderniteter i Väte eller gammalt och nytt	
Kyrkvårdar i Väte kyrka	57	bland kommunikationer	164
Väckelserörelse och frikyrkor i Väte	60	Andra världskriget 1939–1945	169
Väte en jordbrukssocken	66	Matvanor och en husmors bestyr	171
Från stenålder till 16–1700-tal	66	Hur såg ett år ut för en lanthusmor på	
Skog	69	1930–40-talen?.	171
Laga skifte	72	Personer i Väte med särskilda gåvor	175
Laga skifte	75	Idealisterna	181
Vattensågar och kvarnar.	78		
Väderkvarnar i Väte	81		
Tröskvandringar	82		
Cirkelsågar	83		
Jordbruksredskap	86		
Växtodling	91		
Utbildning	97		
Facktidningar	97		
Ekonomiska föreningar	97		
Mejerier	98		

Gårdshistorik i Väte	183	Gräne 1:9 /449	213
Ordförklaring	183	Gräne 2:4 /431	214
Bomarcken	184	Gräne 1:11 /445	214
Ambos lilla	187	Gräne 4:2 /414	214
Ambos Lilla 1:3 /113.	187	Gräne 4:3 /416	215
Ambos Lilla 1:15 /105	188	Gräne 4:4 /418	215
Ambos Lilla 2:1 /103	188	Gräne Tjärfabrik	215
Annexen	189	Gräne såg	216
Annexen 1:3 /167	189	Gullarve	217
Annexen 1:6 /138	190	Gullarve 1:13, tidigare 1:3 /457	218
Annexen 1:7	190	Gullarve 1:6 /461	219
Annexen 1:9 /169	190	Gullarve 1:14 /436	220
Binge	191	Gullarve 1:10 /438	220
Binge 1:6 /155	191	Gullarve 1:12 /450	220
Binge 4:1 /157	194	Haltarve	221
Binge 1:5 /316	194	Haltarve 2:1 /707	222
Binge 2:1 /315	194	Haltarve 1:2 /714	223
Binge 1:7 /301	195	Haltarve 1:16 /511	225
Binge 1:8 /303	195	Haltarve såg	225
Binge 3:1 /151	195	Hassle	227
Botarve	195	Hassle 1:11 /815	227
Botarve, senare 1:3 /446	196	Hassle 1:8 /809.	228
Botarve 1:5 /520	197	Hassle 1:11 /815	228
Botarve 1:4	198	Hassle 1:7, 1:11	229
Bäcks 1:1 /309	198	Båtsmanstorp	229
Bäcks	202	Isome	230
Folkes	202	Isome 1:15 /173	230
Folkes 1:15 /304.	204	Isome 1:17 /178	231
Folkes 1:14 /318	204	Isome 1:18 /180	232
Folkes 1:16 och Isome 1:20 /300	204	Isome 1:24 /187	232
Folkes 1:7 /161	205	Isome 1:37	234
Folkes 1:8 /163	205	Isome 1:39	234
Folkes 2:1 /149	205	Isome 1:41 numera Munsarve, Hejde	234
Folkes 1:10 /302.	205	Isome 1:43	234
Folkes 1:11 /200	206	Isome 1:44 /180.	235
Folkes 1:12 /145	206	Isome 1:45 /802	235
Gräne	207	Isome 1:46 /804	235
Gräne 4:1 /423	209	Isome 1:47 /179	236
Gräne 1:17	211	Isome 1:51 /192	236
Gräne 1:17 /122	212	Isome 1:53, 57 /177	236
Gräne 1:16 och 1:31 /120	212	Isome 1:54 tidigare 1:36 /196	237
Gräne 5:1 /441	212	Isome 1:5 /191	238
Gräne 5:2 /435	213	Isome 1:61 /183	238

Juves	239
Juves 1:9 /115	239
Juves 1:18 /106	240
Juves 1:22 /101	240
Juves 1:27 /107, 109, 111	240
Juves 1:29 /108	241
Kakuse	241
Kakuse 1:3 /504.	242
Stenarve 1:1 /503	244
Kakuse 1:4 /507.	244
Kvie	245
Kvie:1:14 /201	245
Kvie 1:66 /612	247
Kvie 1:18 /198	247
Kvie 1:21 /174.	247
Kvie 1:22	247
Kvie 1:28 /154	247
Kvie 1:30 /400	248
Kvie 1:33 /421.	248
Kvie 1:34 /407, 409.	248
F.d. Kvie 1:41	249
Kvie 1:43 /404	249
Kvie 1:45 /112.	250
Kvie 1:47 /114.	250
Kvie 1:50 /410	250
Kvie 1:51 /168	250
Kvie 1:52 /405	250
Kvie 1:53 /204	251
Kvie 1:56 /500	251
Kvie 1:58 /137–143	251
Kvie 1:59 /128	251
Kvie 1:60 /206	252
Kvie 1:62 /133	252
Kvie 1:63 /162	252
Kvie 1:64 /158	252
Kvie 1:65 /606	252
Kvie 1:67 /170	253
Kvie 1:68	253
Kvie 1:69 /413	254
Kvie 1:70 /417	254
Kvie 1:72 /604	254
Kvie 2:1 /401	254
Kvie 2:2 /210.	255
Kvie 2:3 /212	255

Lunde	256
Lunde 1:7 /121	256
Lunde 1:4, numera 1:5 /119	257
Lunde 1:5 /117	257
Magnuse	258
Magnuse 1:4 /814	259
Magnuse 1:6 /818	260
Magnuse 1:8 /822	261
Magnuse 1:9	261
Magnuse kvarn och såg	261
Träskmyr.	261
Mölner	262
Mölner såg och kvarn.	269
Mölner 1:33, tidigare part 4 /840	269
Mölner 1:35, tidigare part 3 /834	269
Mölner 1:38 /835	269
Mölner 1:24 /844	270
Mölner 1:37 /827	271
Mölner 1:29 /836	271
Försvunna gårdar vid Mølner	271
Norrby 1:1 /311	272
Norrby grund	275
Rovalds	276
Rovalds 2:1, 1:11 /424	276
Rovalds 1:16 /427	277
Rovalds 1:19 /129	277
Rovalds 1:26	277
Rovalds 1:29 /131	278
Rovalds 1:31	278
Rovalds 1:32 /426	278
Rovalds 1:22 /808	279
Skradarve	279
Skradarve 1:9 /711	280
Skradarve 1:11 /510.	281
Skradarve 1:16 /702	281
Skradarve 1:20 /518	282
Skradarve 1:25 /712.	282
Skradarve 1:29 /708	283
Skradarve 1:31 /514.	283
Skradarve 1:32 /710	283
Försvunna hus vid Skradarve	283

Smide	284
Smide 1:2 /912	285
Smide 1:4 /908	286
Smide 1:3 /916	287
Sorby	289
Sorby 1:38	289
Sorby 1:15 /907	293
Sorby 1:32 /522	293
Sorby 2:1 senare 1:37 /515	293
Sorby 3:1 /519	293
Sorby 1:13 /521	294
Sorby 1:33 /903	294
Försvunna ställen vid Sorby.	294
Timans	295
Timans 1:4 /224.	295
Timans 1:5 /222.	299
Stora Tune	299
Stora Tune 1:12 /527	301
Stora Tune 1:15 /525	303
Stora Tune 1:16 /529	303
Stora Tune 1:11 /324	304
Lilla Tune, Viklau	304
Lilla Tune 1:5 /103	304
Lilla Tune 1:3.	304
Båtsmanstorp i Viklau	304
Västerväte	305
Västerväte Part 1 senare 1:22 och 1:34 /230	305
Västerväte 4:1 /228	310
Part III, Västerväte 1:40 /223.	312
Part IV, Västerväte Senare 1:40 eller 1:42 /215	313
Västerväte 3:1 /216.	314
Västerväte 2:1 /211	315
Västerväte 1:43 /220	315
Västerväte 1:29 /219	315
Västerväte 1:20 /225	316
Västerväte 1:14 (Gräne 1:15) /234	316
Västerväte kvarn och såg	316
Örter	318
Örter 1:16, tidigare 1:5 /826	319
Örter 1:17, tidigare 1:12 /828	319
F.d. Örter 1:7	319